מקומות באגרות הראי"ה

באד קיסינגן

שווייץ וגרמניה

נכתבו בו 2 · הוא נזכר ב-1

igrot.shlomo-aviner.net

רקע

עיירת מרפא בבוואריה שבגרמניה. הרב קוק שהה בה בקיץ תרע"ד, בימי פרוץ מלחמת העולם הראשונה.

אגרות שנכתבו בבאד קיסינגן

2 אגרות, לפי סדר הכרכים

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת תש

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ד מנחם אב תרע"ד - קיסינגן **נמען:** הוריו וכל המשפחה

הרבנית ברופאים בברלין, והרב קוק עם צבי יהודה בקיסינגן. מהומת המלחמה שפרצה באירופה שינתה הכול. האסיפה של 'אגודת ישראל' כנראה תידחה, וקשה לראות את צער הרבים, במיוחד של נתיני רוסיה. הרב קוק אינו יודע מתי הדרך תהיה בטוחה לחזור.

עיקרי הדברים

- פרוץ המלחמה.
- ביטול האסיפה.
- חוסר ודאות בחזרה.

נוסח האגרת

ב"ה[1], קיסינגן, י"ד מנ"א[2] תרע"ד[3].

הורי היקרים עט"ר[4] וכל יקירינו שליט"א[5].

ת"ל[6] על החוה"ש[7] אשר עמנו. הרבנית תחי'[8] עדנה בברלין לרגלי הרפואה, ואנכי עם צב"י[9] שי'[10] פה. המצב נשתנה מפני מהומת המלחמה, שהקיפה את אירופא כעת. ע"ד[11] האסיפה מסופקני אם תצא לאור. יותר קרוב שתהי'[12] נדחית לזמן בלתי מוגבל, וגם עניני הרפואה פה יגעים הם מפני שיבושי המצב, אף שב"ה[13] שקט ושלוה פה, אבל קשה לראות את צער הרבים, ביחוד מאחינו בני רו"פ[14], שאינם יודעים עצה איך לפנות, ולד' הישועה. אקוה שהכל יהי'[15] לטובה, לטובת הכלל ולטובת הפרט. למע"ה[16] כתבו נא מכל אשר עמכם, מבריאותכם של כאו"א[17] בפרט ואם באו פסח ושרה וביתם שי', ומה שלו'[18] הילדות שת', אם הן בירושת"ו[19] או ביפו ת"ו[20].

הנני מקוה אולי שתבא הרבנית תחי' על ש"ק[21] דנא הנה, אם לא יהיו המסעות מעוכבות מפני החילים.

הנני עוסק קצת ברפואות. לולא העיכובים הייתי נוטה לשוב הביתה במוקדם בע"ה[22], אבל א"א[23] לדעת כעת מתי תהי'[24] הדרך בטוחה, ביחוד בים, ולד' הישועה. ובודאי יזמין השי"ת[25] הכל ע"צ[26] היותר נעלה וטוב, לטובת כל המחשבות הטובות לעם ד' ולארה"ק[27] אשר אודותן שמתי פעמי לדרך כבדה זו, וברחמיו יושיענו בכל פינותינו לטובה,

הנני מחכה למכתבכם. בנכם עבדכם שואף לדעת שלומכם וטובכם, חותם ביראת הכבוד, ואחיכם מברככם ודוש"ט[28] ומצפה להודע משלומכם, מצפה לחסדי השי"ת לחדות פניכם בקודש בשובי לשלו'[29] אל אדמת קדשנו בקרוב,

הק' אברהם יצחק ה"ק

נתעכבו דברינו עד יום ועש"ק[30] עקב, ב"ה על החוה"ש אשר עמנו כולנו. הננו צמאים לדעת משלו'[31] כולכם. ישמחנו השי"ת בישועתו לחדות בשמחה על אדמת הקודש בקרוב.

הנני מלא תקוה בישועת ד' שכל הכווניות יהיו לטובה ולברכה לכלל ולפרט ברו"נ[32], והי'[33] זה שלו' ושמחה וכ"ט[34] כנה"י[35] ונפש בנם עבדם ואחיהם דוש"ט[36] כה"י[37],

הנ"ל

---

1. ב"ה - ברוך השם
2. מנ"א - מנחם אב
3. תרע"ד - השנה תרע"ד (1913/1914)
4. עט"ר - עטרת ראשי
5. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
6. ת"ל - תודה לא-ל
7. החוה"ש - החיים והשלום
8. תחי' - תחיה
9. צב"י - צבי יהודה (בנו של הרב קוק)
10. שי' - שיחיה
11. ע"ד - על דבר
12. שתהי' - שתהיה
13. שב"ה - שברוך השם
14. רו"פ - רוסיה ופולין
15. יהי' - יהיה
16. למע"ה - למעלה
17. כאו"א - כל אחד ואחד
18. שלו' - שלום
19. בירושת"ו - בירושלים תבנה ותכונן
20. ת"ו - תבנה ותכונן
21. ש"ק - שבת קודש
22. בע"ה - בעזרת השם
23. א"א - אי אפשר
24. תהי' - תהיה
25. השי"ת - השם יתברך
26. ע"צ - על צד
27. ולארה"ק - ולארץ הקודש
28. ודוש"ט - ודורש שלומו וטובו
29. לשלו' - לשלום
30. ועש"ק - וערב שבת קודש
31. משלו' - משלום
32. ברו"נ - ברוח ונפש
33. והי' - והיה
34. וכ"ט - וכל טוב
35. כנה"י - כנפשו היקרה
36. דוש"ט - דורש שלומו וטובו
37. כה"י - כנפשו היפה

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת תשא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ו מנחם אב תרע"ד - קיסינגן **נמען:** רעייתו רייזא רבקה (ביידיש)

הם בריאים, והרב קוק עושה מרחצאות לפי הוראת הרופא. אין ידיעות על הנסיעה הביתה, והדואר מיפו אינו מגיע. הרב קוק שואל מה מעכב את בואה, ומבקש שתהיה 'שקטה ומעודדת'.

עיקרי הדברים

- טיפול בקיסינגן.
- עיכוב הדואר.
- עידוד לרעייתו.

נוסח האגרת

ב"ה[1], כ"ו מנ"א[2], דינסטאג, קיסינגען

טהייערסטע ריזא רבקה תחי'[3],

ב"ה פאר אונזער גיזונדהייט. היינט האבין מיר מקבל גיווען דין קארטעל, ועלכע האט אונז ערפרייט, ב"ה אונזער הנהגה היא איז אין ארדנונג, איך נעם בעדער אין בערלין מערער, שרייב, וויא פארבריינגסט דוא די צייט, טוסדוא עטוואם צום פארען צו הויזע אי"ה[4] ווייסען מיר נאך דא ניט קיין ריכטיגע ידיעה. אפשר ווייס מען אין בערלין מערער, שרייב, וויא פארבריינגסט דוא די צייט. טוסדוא עטוואם צום בעסערן דיא געזונדהייט. השי"ת[5] וועט העלפען אין אלעס. גיויס איזט אלעס גיצילט לטובה. קיין בריף פון יפו אויסער דיא ערשטע נאך ניט ערהאלטען. מן הסתם איז דיא פאסט ניט אין ריכטיגען מצב. אלטע מיט חנין שרייבין נור זיי האט אבגעשיקט דיא בריף צוא בתי' תחי'. אבער ווא, אין יפו אדער ירושלים, שרייבט זי ניט. ווא זייא זייען וועט השי"ת העלפען, און מזכה זיין ברב חסדיו אין פריידען צוא זעהען זיך באה"ק[6]. זייא רוהיג און מונטער, עס וועט אלעס רעכט ווערן, מיט זיינער הילפע ב"ה. מיר דיינקען אז עט מוז פון זייא בריף זיין אין הלברשטט. שרייב דייטליך וואס איז דער עיכוב פון דיין קומען, איבער די ציגע וועלכע זייען ניט רעגולאר אדער אנדערע עיכובים.

דא רעכענען זיך מעהרערע צו פארען אין יאפע. געבע השי"ת אין פריידען, מיט גוטעס. זייא געזונד, שרייב דייטליך, נאך גרוס דיינער איבערג',

הק' אברהם יצחק ה"ק

גיב אב אגערוס אן כ'[7] הרבנים שי'[8] אונד מר ריבלין וביתו שי'. הנ"ל[9]

תרגום

ב"ה, כ"ו מנ"א, יום שלישי, קיסינגן

ריזא רבקה היקרה מאד תחי'.

ב"ה על בריאותנו. היום קבלנו גלויתך ששמחתנו. ב"ה הנהגתנו פה בסדר. אני מקבל מרחצאות ומים כפי תכניתו של הרופא. יתן השי"ת להצלחה. בדבר סדר הנסיעה הביתה אי"ה[10] עוד אין לנו פה ידיעה נכונה, אולי יודעים יותר בברלין, כתבי. איך את עוברת את הזמן. האת עושה מה להטבת הבריאות. השי"ת יעזור בכל. בודאי הכל מכוון לטובה. מכתבים מיפו, מלבד הראשונים, לא נתקבלו עוד. מן-הסתם הדואר הוא לא במצב הנכון. רק אלטה וחנה כותבים. שלחו את המכתבים אל בתי' תחי'. אבל לאן, ליפו או לירושלים, אינה כותבת באיזה מקום שהם, יעזור השי"ת, ויזכה ברב חסדיו להתראות בשמחה באה"ק. היי שקטה ומעודדת. הכל יסודר בעזרתו ב"ה. אנו חושבים שישנם מכתבים מהם בהלברשטט, כתבי ברור מה העיכוב לבואך, מפני מסעות הרכבות שאינן בסדר או עיכובים אחרים. פה חושבים כמה אנשים לנסוע ליפו.

יתן השי"ת בשמחה וטובה, היי שלום, כתבי ברור, כברכת המסור לך

הק' אברהם יצחק ה"ק

מסרי דרישת שלום לכי'[11] הרבנים שי' ולמר ריבלין וביתו שי'. הנ"ל

1. ב"ה - ברוך השם
2. מנ"א - מנחם אב
3. תחי' - תחיה
4. אי"ה - אם ירצה השם
5. השי"ת - השם יתברך
6. באה"ק - בארץ הקודש
7. כי' - כבוד
8. שי' - שיחיה
9. הנ"ל - הנזכר לעיל
10. אי"ה - אם ירצה השם
11. לכי' - לכבוד

אגרות שבהן באד קיסינגן נזכרת

לפי סדר הכרכים

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת תרצט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ז' מנחם אב תרע"ד - ברלין **נמען:** בני המשפחה

הרופאים והפרופסורים החליטו שהרב קוק ייסע לקיסינגן ואחר כך לשווייץ; לגבי הרבנית יוחלט השבוע. ההוצאות גדולות מהצפוי. הרב קוק מבקש לכתוב להלברשטאט ולמסור חדשות מהארץ.

עיקרי הדברים

- הוראות הרופאים.
- הוצאות גדולות.

נוסח האגרת

ב"ה[1], ברלין, ז' מנ"א[2] תרע"ד[3]

כל יקירינו כולם שלו'[4] רב לאוי"ט[5].

עכבו אותנו הדרי"ם[6] והפרו' עד כה והמסקנא אודותי היא שאסע לקיסינגן לע"ע[7] ואח"כ[8] לשווייץ, וע"ד[9] הרבנית תחי'[10] יתברר הדבר שבוע דנא.

תל"י[11] על החוה"ש[12] הרגיל, יזכנו השי"ת[13] לחדות בשמחה באה"ק[14] בקרוב. כתבו נא מכל אשר עמכם לטובה לע"ע להלברשטט ע"ש[15] צבי"י[16] שי'[17].

ההוצאה גדולה מאד, יותר ויותר ממה ששערנו. מה שלו' פסח ושרה וסיעתם ש". כתבו נא מהכל. אקוה בעה"י[18] אחר ש"ק[19] לכתב בפרטיות יותר דרשו שלו' כל ידידינו וכל דורשי שלומנו. הודיעונו מכל הנעשה באה"ק ובעיה"ק[20] בפרט, והנני בזה אחיהם ואביהם דור"ש[21] וטובם כה"י[22], מצפה להתראות בקודש בשמחת לב בתשועת ד',

הק, אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. מנ"א - מנחם אב
3. תרע"ד - השנה תרע"ד (1913/1914)
4. שלו' - שלום
5. לאוי"ט - לאורך ימים טובים
6. הדרי"ם - הדוקטורים
7. לע"ע - לעת עתה
8. ואח"כ - ואחר כך
9. וע"ד - ועל דבר
10. תחי' - תחיה
11. תל"י - תודה לא-ל יתברך
12. החוה"ש - החיים והשלום
13. השי"ת - השם יתברך
14. באה"ק - בארץ הקודש

15. ע"ש - עיין שם
16. צב"י - צבי יהודה (בנו של הרב קוק)
17. שי' - שיחיה
18. בעה"י - בעזרת השם יתברך
19. ש"ק - שבת קודש
20. ובעיה"ק - ובעיר הקודש
21. דור"ש - דורש שלום
22. כה"י - כנפשו היפה